

Perea, Maria Pilar i Joaquim Viaplana (ed.): [Textos orals dialectals del català sincronitzats. Una selecció](#). (Projecte “Explotació d'un corpus oral dialectal: anàlisi de la variació lingüística i desenvolupament d'aplicacions informàtiques per a la transcripció automatitzada (ECOD)”, HUM2007 65531/FILO)

L'Alguer\_For

Aquest document conté el text L'Alguer\_For, la transcripció fonoortogràfica d'un fragment de conversa lliure amb un informant de l'Alguer que forma part del Corpus Oral Dialectal (COD). El COD és un component del Corpus de Català Contemporani de la Universitat de Barcelona (CCCUB), un arxiu de corpus de llengua catalana oral contemporània que ha estat confegit pel grup de recerca Grup d'Estudi de la Variació (GEV) amb la finalitat de contribuir a l'estudi de la variació dialectal, social i funcional en la llengua catalana.

Aquest i altres materials del CCCUB són accessibles directament al Dipòsit Digital de la UB (<http://diposit.ub.edu>) o a través del web del CCUB (<http://www.ub.edu/ccub>).

Aquesta obra està subjecta a la llicència de:  
Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada



<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/deed.ca>

1. E: Ara, per exemple, si: agaféssim una persona, posem, de setanta i
2. vuitanta anys...
3. Mhm.
4. E: ... i preguntéssim aquests verbs, contestarien el mateix? A tu et
5. sembla que hi ha un canvi molt important? O...?
6. M:, no, m:.. Crec que sigui el mateix...
7. E: Seria, seria el mateix.
8. Sí, sí, crec sigui el mateix.
9. E: I en canvi:, si agafem nens... això, nens petits...
10. E:, nens, e:, segurament <sup>i</sup> dipèn si han après, han après lo que havem
11. dit <sup>e</sup> mosaltros, lo que han entès de mosaltros.
12. E: Però si no, tu em comentaves això, no?, la dificultat. Perquè, a l'escola
13. què? A l'escola, s'ensenya, una mica l'alguerès o...?
14. M:, diem, finsamenta ara, no. És sol de, de: de dos ans, que mosaltros,
15. txe io parl e de e: un grup <sup>i</sup> que freqüenta el centre Montessori de
16. l'Alguer, centre de recursos pedagògics, que e:, hem dicidit <sup>i</sup> de portar
17. l'alguerès a les escoles, ma sol a nivel de voluntariat i fent poques
18. classes, quatre o cinc <sup>i</sup> classes. E:, fem una hora a la semana, que és
19. m: poc.
20. E: És poc. De moment, de moment.
21. N:, sí, sí, sí, sí.
22. E: Pot, pot tenir possibilitats pel futur o...?
23. Fins ara, no hi ha:, a les escoles, e diem a l'escola: pública, no hi és
24. ninguna, ningun tipus de, de, d'ensenyament.
25. E: Mhm. I...
26. Per xò que, que interessa l'alguerès, eh? X
27. E: Clar. M: durant..., i, i qu- quina acceptació té? Quan: s'ensenya a les
28. escoles, els infants estan contents?

29. Sí, no, e:, m:, és a dire, sí. E: l'interès hi és segurament, e:, és clar que
30. hi ha calqui u que té n: calqui dificultat de més per cosa és la primera
31. volta que l'entén...
32. E: Clar.
33. ... i és aquelles que tenen més poca dificultat<sup>e</sup> perquè tenen ja l'orella a
34. l'alguerès, que l'entenen en família, que l'entenen al carre:r, e:, però hi
35. ha, m:, hi ha gent, hi ha famílies que són arribades a l'Alguer de poc, de
36. poc ans i per això, no, no, encara no, no...
37. E: Clar.
38. ...aqueixos, aqueixos minyons, aqueixes, e:, petits no no n, no
39. coneixen...
40. E: XXX
41. no coneixen la realtat<sup>e</sup> de l'Alguer del punt de de vista de la llengua i
42. per xò.
43. E: Hi ha un, hi ha un canv-, mobilitat, entre...? Ara que m'has dit això...
44. Sí, sí.
45. E: Hi ha mobilitat a l'alguerès, o i, a, a, a l'Alguer, o hi ha, diríem, una
46. població estable...?
47. No no, hi ha, hi ha mobilitat, hi ha s X, n: no parl sol d'aquelles que
48. vénen de la e:, de la península italiana, *ma* també de la, de, de, de la
49. Sardenya, hi ha, hi ha mobilitat<sup>e</sup> sí.
50. E: Mobilitat.
51. Sí, sí, sí XX.
52. E: Quants habitants té, més o menys, l'Alguer?
53. L'Alguer? Coranta:-quatre mil.
54. E: Quaranta-quatre mil. I, i, i...?
55. Més o manco, sí.
56. E: Sí. I, més o menys...

57. Crec que que els parlants siguin e, una:, deu mil, no, no crec m:,  
58. aproximatament i més que, sí...
59. E: Parlants d'alguerès, d'alguerès com tu?
60. Sí, sí, sí, sí, sí.
61. E: Mhm. Perquè, clar, tu diries, ets un d'aquells parlants genuïns, no?  
62. que a casa teva parlaven.
63. Sí, sí, els que han entès XX...
64. E: N'hi ha molts, d'aquests?
65. ...han entès en família i l'han pa-, lo parlen per cosa: l'han après parlant  
66. en família.
67. E: Clar.
68. E:, després no sep i si hi ha calqui u que, e:, no essent alguerès, e, ha  
69. entrant en contacte amb a la *realta* algueresa, poc a poc, calqui cosa  
70. resixi a dire, de alguerès.
71. E: Clar, perquè, clar, també hi ha aquelles persones que potser primer  
72. no el parlaven, l'alguerès, i després s'han anat interessant...
73. Sí, sí, ecco, sí, sí. Hi ha també calqui u que s: s'és enteressat a  
74. l'alguerès, també no sent-hi, que a vegades ha seguit i calqui curs e de  
75. alguerès que s: tenen les vàries associacions...
76. E: Clar, perquè hi ha altres associacions, a més de vosaltres, com a, a,  
77. allò, el centre de recursos...
78. Sí, sí.
79. E: ... hi ha altres llocs. Perquè això, per nosaltres...
80. Sí, sí, hi ha altres associacions a l'Alguer, sí. E:, hi és l'associació de  
81. l'Obra Cultural, hi és una altra escola que és...
82. E: Qui ho porta, això? Qui ho porta, lo de l'Obra Cultural?
83. E:, Obra Cultural? És el..., ara no sep i qui sigui en allà, lo, lo, lo...
84. E: El qui ara ho...

85. ...lo president, no sé XX.
86. E: Però qui ho va iniciar això? O tampoc...?
87. És una, una associació un poc <sup>e</sup> que és, m:, no sé si són, aquells de,  
88. de, que fanen part de associació coneixen qual és verament <sup>i</sup> la realtat a  
89. fora. No és que se coneixi *assai* la realtat de, d'aqueixa Obra Cultural;  
90. sep <sup>i</sup> que: fa *parte* lo, lo síndec i calqui altro que, XXX, no sep més de  
91. arrés de açò, n...
92. E: No, però vui dir, hi han altres llo-, a part d'això que deies tu de...
93. Sí, hi és una, hi ha una atra escola, que é l'Escola de Alguerès Pasqual  
94. Scanu, hi és, e:, l'Associació: per la Salvaguarda del Patrimoni: Cultural  
95. i:...
96. E: Que aquí hi ha el Guido, el Guido hi és?
97. ... de l'Alguer, sí. Que X Guido sí. E:, hi és l'Ateneu Alguerès. I:, i o, el  
98. Centre de Recursos Pedagògis.
99. E: Mira que nosaltres, des de Catalunya, estem, realment, sorpresos i...
100. Mhm.
101. E: ...i alegrement sorpresos per, per aquesta, diríem, aquesta vivesa,  
102. encara, de l'alguerès.
103. Mhm.
104. E: Perquè, si vas a la Catalunya nord, mira la Catalunya nord, pensa  
105. que hi ha els Pirineus.
106. Sí, sí, sí, sí.
107. E: Els Pirineus, clar, és una frontera, podríem dir. Però està molt, molt,  
108. molt, perdut. I, i clar, és...
109. Però les *possibilitat* de contacte amb a la:, amb a la Catalunya són més, e:  
110. són de més, les possibilitats de contacte, perqu-...
111. E: Sí, són més, però en canvi està més perdut que no pas vosaltres.
112. Que mosaltros sem una *ínsula*...

113. E: Ja.

114. ...a dins de una *ínsula*, a lluny de, de la Catalunya.

115. E: Clar, però saps què, però...?

116. Mosatros, si no parlem entre mosatros, no, no, no tenim altra  
117. possibilitat.

118. E: Clar, XXX.

119. Aquellos que... són a, en allà prop <sup>i</sup> dels Pirineus, passar els Pirineus no,  
120. no, n:...

121. E: Ia, ia ho sé, però justament per això.

122. ... costa poc.

123. E: Ia, però com que és tan, tan a la vora, podríem pensar: "Doncs que,  
124. que el mantinguin."

125. Ah, sí.

126. E: I en canvi no el mantenen. És curiós.

127. Ah, XX.

128. E: En canvi vosaltres éreu una illa i aïllats i tot això i, i en canvi...

129. Bé...

130. E: ... teniu aquesta, aquesta, diem, ganes.

131. Mhm.

132. E: Vui dir com a iniciativa, és un moviment...

133. Sí, sí, ben cert. Sí sí sí sí.

134. E: ... voluntari, vui dir això és molt...

135. Sí, sí, és ce- XX. Segurament hi ha una ripresa de, de calqui any en  
136. aqueixa part.

137. E: Ha pa-, ha passat, podríem dir, històricament, hi ha, hi ha un canvi,  
138. vui dir que, per exemple, tu em deies, la gramàtica de, d'aquest...

139. S: e:, Pais.

140. E: ...d'en Pais, és a començaments de segle, o sigui que...

141. Sí, sí sí.

142. E: ... ja des d'antic, hi ha aquest interès.

143. Sí, *ma* diem que alhora més e:, més restringit solt, solamente a: calqui  
144. persona. Com així avui també, e:, si he dit <sup>i</sup> que hi ha, e:, deu, quinze  
145. mil que parlen alguerès, però que, e:, s'enteressen efectivament a la  
146. llengua, o que saben escriví-lo, o escriure, e:, són verament <sup>i</sup> pos.

147. E: Clar.

148. Se compten pròpio amb a...

149. E: ...els dits de la mà.

150. Ha, ha, els dits de una mà.

151. E: Clar. Vaja...

152. En pro-, en proporció as parlants.

153. E: Sí, ja t'entenc, ja t'entenc.

154. És una llengua que s'é t-, s'ha trasmitida, s'é tramitida solament a:, a  
155. modo oral, a manera oral. Oralme-, oralment.

156. E: Prò a-, prò ara, ara també sembla un, això, un resorgiment. I això,  
157. aquest interès, de quan és? De, potser, fa vint o trenta anys, o:...?

158. Sí, més o manco, una m:, una vin:t-, una vintena de ans, no?

159. E: Que va començar aquesta...

160. Sí, XXX la represa dels contactes amb a la Catalunya...

161. E: Mhm.

162. ... més o manco.

163. E: I avui aleshores... Clar, també, també. I de fet, nosaltres, com a  
164. catalans, estem molt contents, no?, quan venim aquí...
165. Mhm, mhm.
166. E: ... i ens podem comunicar així...
167. Mhm, ben cert, mhm.
168. E: Em:, i aleshores, ve de, també, aquella qüestió de dir, i, i l'alguerès,  
169. o:, o l'estàndard, és el que s'ensenyava? Això us ho heu plantejat?
170. No, l'alguerès.
171. E: T'ho pregunto.
172. L'alguerès, l'alguerès, sí sí.
173. E: Mhm.
174. Bé és el que hem de salvar, aqueixa variant algueresa; que després sí,  
175. e:, fer riferiment al català magari pe la grafia, pe: certes paraules que  
176. no, o:, són italianismes e: reixents...
177. E: Mhm.
178. E:, aquests at- italianismes que magari són e, són e, entrats de, de, de,  
179. de, de, de molt temps, de temps *assai*...
180. E: Clar...
181. sardismes, aquells m:, diem que poden també estar perquè XXX són  
182. entrats a fer part de la llengua X, italianismes...
183. E: Clar, si ia són antics...
184. M:, esacte, sí, sí...
185. E: Clar. Sí, sí.
186. Esactament. Són a italianismes e: de ara, reixentes, clar que aquells  
187. no *allora* magari podem fer *riferiment* al català estàndard.
188. E: Clar. Clar. I, i quin paper...? El sard, el "saldo"...



189. Sí, "saldo", diem.

190. E: El "saldo", dieu vosaltres. E això e: quin paper juga en relació a  
191. vosaltres? O no juga cap paper? O, o com va això?

192. M:, sí, el...

193. E: Vui dir si també heu adquirit paraules del "saldo", també.

194. Sí, sí, sí. E:, nell a-, nell arc de, de, de tant de temps, paraules sardes  
195. só-, són entrades a la, a la:, a l'alguerès.

196. E: I d'altra banda el "saldo", a tu et sembla que...?

197. No sep, ara, pe exemple, e:, "gos", com se diguessi primer a, a, a  
198. l'Alguer, però pren la paraula "cutxo" del, del saldo.

199. E: Sí, sí, sí. Sí, sí. Em: e pensava, e:, en relació al "saldo" mateix...

200. Mhm.

201. E: E:, fixeuvos, vosaltres sou coranta mil...

202. Mhm.

203. E: ...coranta-quatre mil. E: els "saldos" són més gent.

204. Sí, sí, són...

205. E: I diríem... i té...

206. Un milló, un milió i: set <sup>i</sup> cents, XX

207. E: XX, no calia que ho diguessis en xifres. I ells tenen també aquest

208. mateix interès, a tu et sembla, per la recuperació del "saldo", o no?

209. O: és una altra cosa?

210. M:, l'interès hi és, de, de *parte* de una:, un cert <sup>i</sup> número d'habitants de

211. la Sardenya, segurament. Però, e:, sempre, no hi ha, també per sardo

212. no hi ha una, una escola, no hi ha una *lei* per la tutela del sardo i per

213. això és e, és sempre: una, una llengua que se parla, per cosa se parla

214. en família, per cosa: altres lo parlen, però al momen:tu que, e:,

215. aqueixa, a: m:, aqueixa utilització ve sempre *diminuint* e:, és clar que

216. també el sardo *ríschia*, té lo:, la possibilitat <sup>e</sup> de, de, de, de, de anar

217. escomparint.

218. E: Mhm.

219. Segurament, XX.

220. E: Perquè, perquè, aquí, clar, caldria parlar també de la qüestió de la  
221. política, no?

222. Cert. Sí, sí. En aquest cas...

223. E: L'italià, XXX, clar, no fomenta respecte... Vui dir hi ha, hi ha...

224. Nosaltra, per exemple, a Catalunya, durant un temps, al temps del

225. franquisme...

226. Sí, sí, sí.

227. E: ... no hi havia un respecte i el català diríem que va anar minvant l'ús

228. Sí, sí, sí.

229. E: L'italià, en relació a vosaltres, com està aleshores? I em refereixo a  
230. al nivell polític. Hi ha un respecte, o hi ha una certa oposició? Com està  
231. això?

232. Bé, l'italià és aquella que: ve segurament e: *imposta*, per cosa per  
233. com tot es, es, es mitjans<sup>e</sup> de comunicació són tots en italià i per això *non*,  
234. no hi ha, ha ha, segurament<sup>e</sup> *non*, no que imponguin a parlar en família,  
235. ha ha, l'italià, però, só dient e:, entra *prepotentemente* la:,  
236. a la llengua. És...

237. E: Clar. Clar, perquè tots els mitjans de comunicació...

238. XX si no hi ha imposició, però a:...

239. E: sí, d'una manera subtil...

240. ... la força, la força des mitjans és aquella, sabem qual és...

241. E: Clar.

242. ...i a e, per això.

243. E: El que vosaltres, el que vosaltres teniu, per exemple, doncs, diríem,  
244. ia, una impremta i diari, unes edicions que van sortint, XXX això,  
245. també? Vui dir la, a nivell del, de l'alguerès...

246. *Ecco*, sí, e:, hi ha també el:, unes publicacions, no sep, de *parte* de, de,  
247. de:, de l'Obra Cultural se publica un *jornal*, "L'Alguer". E:, no sé, hi ha  
248. calqui u que escriví, o que fa recerques a damunt<sup>i</sup> de, de, de, calqui  
249. argument i escriu en alguerès. E:, després no sep, parlar del e, del  
250. centre nosso, del centre de Montessori, de, e:, tres ans que e: s'ha  
251. sumat aqueix centre, aqueix grup<sup>e</sup>, e:, havem publicat algunes coses,  
252. m:, dic<sup>e</sup> la:, l'adaptació en alguerès, per exemple, de: "Tintín", e:,  
253. l'adaptació en alguerès de un conte de "*Pinochio*" que é pe nens i pe  
254. criatures. E:, se publica ja, publiquem també cada mes, un e petit<sup>e</sup>  
255. jornal...

256. E: Ah, sí sí sí!

257. ... pe les, e:, que preparem pe les escoles...

258. E: Mhm.

259. Un petit e:...

260. E: Aquí hi havia l'Andreu Bosch aleshores.

261. Sí. Sí, sí. Era el *coordinadore* fins a, fins ara. Després ara ha canviat.

262. És...

263. E: Ara hi ha en Joan.

264. Joan, sí.

265. E: Ah doncs això està molt bé, vui dir que això, als nens, els encanta.

266. Mhm. Sí, sí, és bé cert, aqueixa és una: cosa que..., feta per ellos,

267. *apositamente* per ellos, e pe xò enteressa a ellos, e:... L'interès

268. segurament hi és per aqueix e: tipu de, de...

269. E: Mhm. I llavors també...

270. ... de jornal.

271. E: ...una altra cosa, doncs, agradablement sorprenent és la, allò la

272. missa en català...

273. Sí, també la missa en català.

274. E: ...en alguerès. Això... I em comentava...

275. Sí, sí, hi ha...

276. E: Digue'm, digue'm.

277. ...m:, hi ha també una altra missa a:... Sant Francisc.

278. E: A Sant...

279. En, en...

280. E: Aquí. *Bueno*, a Sant Francesc.

281. Sí, sí. E: é:s... aquella és en alguerès. Aqueixa és una, un poc més  
282. estàndard.

283. E: La vostra, la de la Misericòrdia.

284. Sí, la del, sí, la de Misericòrdia, sí, sí.

285. E: Més estàndard. Aquest...

286. Sí. Sí, sí.

287. E: ... la de Sant Francesc és més...

288. Més algueresa, sí, sí, sí.

289. E: Sí. Perquè em va dir, em van dir que el capellà...

290. Mhm.

291. E: ... tampoc no:, que no era alguerès, el de la Misericòrdia...

292. Sí, sí, el de la Misericòrdia no, no és alguerès, no.

293. E: I per això fa el sermó en italià.

294. I per això sí, és..., ha, ha. Exactament.

295. E: I aleshores qui XXX?

296. Ell llig <sup>i</sup>, llig <sup>i</sup> *so/e*, solament...

297. E: Clar. I el, i en canvi aquest, el, el de Sant Francesc...

298. Sí, no, és alguerès, sí. Sí, sí.
299. E: Tot en alguerès.
300. Sí, sí.
301. E: Qui és el XX?
302. Don Nughes.
303. E: En Nughes. I a la catedral també, o no?
304. No. No, no.
305. E: A la catedral és en italià.
306. No, no, no.
307. E: Mhm, ta..., però està bé, està bé. Doncs és, és interessant. Home  
308. mira, nosaltres estem contents, la veritat, que com a catalans, no?, de  
309. dir: "Encara, encara, no els tenim..."
310. E:, XX de publicacions i lego hi ha altres XXX la "Revista de l'Alguer",  
311. curada de Rafael Caria, que:, no sep<sup>i</sup> si tu has tengut ocasió de veure...
312. E: Sí, el conec, el conec XXX alguna vegada per Barcelona.
313. XXX, alguns estudis hi ha, de, de...
314. E: Té... de:..., té alguna, també, una mica de poesia. Eh que sí?, també  
315. ha fet una mica de poesia? En Caria?
316. *Ma el...* Sí, sí, sí, ha publicat<sup>i</sup> calque lli-, llibre de poesia, sí, eh.
317. E: I estudis de, de noms de lloc, també, em penso?
318. Me pareix, sí, sí, sí, hi ha un llibre sí, sí, sí, que...
319. E: No, doncs, està bé.
320. ... que trata de noms de llocs, sí.
321. E: O sigui que ta-, de fet, veus?, hi ha molta gent interessada...
322. Sí, sí, sí, sí, realment hi ha...

323. E: ... i això està bé.

324. ...XXX això sempre de, de, un vint ans e:...

325. E: Sí.

326. ... en aqueixa part, són, eh?

327. E: Qui va ser, una mica, el promotor de, d'aquest moviment? O van

328. sortir diver-, diferents persones?

329. Sí, diferents persones, e e així a: tengut e:..., tots són acostats a:

330. llengua algueresa, poc a poc és vengut<sup>i</sup> sempre a més l'interès i X és

331. començat a formar associacions, a escriure llibres, e:, és nat aixís, eh?

332. E: Clar. Sí sí sí.

333. És nat així.

334. E: Doncs mira, Déu n'hi do. Ja hem parlat força, eh? Doncs ja està, X

335. Moltes gràcies.

336. Mira, tu... Sí, sí.

337. E: Per tot, eh?